ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ WALTER VAN GERVEN της 8ης Νοεμβρίου 1989 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Το Cour d'appel του Colmar ερωτά το Δικαστήριο ως προς το κύρος του κανονισμού (ΕΟΚ) 864/87 του Συμβουλίου, της 23ης Μαρτίου 1987, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων ηλεκτρικών κινητήρων καταγωγής Βουλγαρίας, Ουγγαρίας, Πολωνίας, Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας, Τσεχοσλοβακίας και Σοβιετικής Ενώσεως. [1]

Με τις προτάσεις που ανέπτυξα σήμερα όσον αφορά πολλές ευθείες προσφυγές [2] αποφάνθηκα ήδη ως προς το κύρος του κανονισμού 864/87. Επομένως, όσον αφορά το ουσιώδες μέρος της συλλογιστικής μου στην παρούσα υπόθεση, μπορώ να αναφερθώ, εκτός της εκθέσεως για την επ' ακροατηρίου συζήτηση, στις προτάσεις μου που αφορούν τις προαναφερθείσες προσφυγές. Εντούτοις, από άποψη διαδικασίας, η παρούσα υπόθεση παρουσιάζει δύο ιδιομορφίες. Θα τις εξετάσω προτού ασχοληθώ με την επί της ουσίας εξέταση.

Ιδιομορφίες του προδικαστικού ερωτήματος

2. Πρώτον, πρέπει να αναγνωριστεί ότι το ερώτημα του Cour d'appel του Colmar έχει τεθεί κατά πολύ γενικό τρόπο. Ας υπενθυμίσω το κείμενό του:

« Είναι έγκυρος, ενόψει του κοινοτικού δικαίου και ιδίως του βασικού κανονισμού 2176/84 του Συμβουλίου, καθώς και των θεμελιωδών αρχών του κοινοτικού δικαίου [3], ο κανονισμός (ΕΟΚ) 864/87 του Συμβουλίου...; »

Όταν του υποβάλλεται ένα τόσο γενικό ερώτημα, το Δικαστήριο εξετάζει αν το σκεπτικό της αποφάσεως περί παραπομπής δεν περιέχει διευκρινίσεις. Καθόσον με το σκεπτικό αυτό καθίσταται δυνατό να διαφανούν οι ισχυρισμοί τους οποίους προέβαλε η εφεσείουσα της κύριας δίκης ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, το Δικαστήριο προσπαθεί να απαντήσει στο προδικαστικό ερώτημα μετά από την εξέταση των εν λόγω ισχυρισμών [4]. Εν προκειμένω, η απόφαση περί παραπομπής περιορίζεται εντούτοις στο να αναφέρει τους ισχυρισμούς της εφεσείουσας με μία ιδιαίτερα γενική διατύπωση: « παραβίαση της αρχής της ασφάλειας του δικαίου· παράβαση του κανονισμού

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

1 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 864/87 του Συμβουλίου, της 23ης Μαρτίου 1987, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές τυποποιημένων πολυφασικών ηλεκτρικών κινητήρων, ισχύος μεγαλύτερης από 0,75 κιλοβάτ έως και 75 κιλοβάτ, καταγωγής Βουλγαρίας, Ουγγαρίας, Πολωνίας, Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας, Τσεχοσλοβακίας και Σοβιετικής Ενώσεως, και για την οριστική είσπραξη των ποσών που έχουν κατατεθεί ως εγγύηση μέσω του προσωρινού δασμού (ΕΕ L 83, σ. 1).

2 — Προτάσεις στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-304/86 και C-185/87, Enital κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1990, σ. I-2939, στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-305/86 και C-160/87, Neotype Techmashexport κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1990, σ. I-2945, στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-320/86 και C-188/87, Stanko France κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1990, σ. I-3013, και στην υπόθεση C-157/88, Electroimpex και λοιποί κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1990, σ. I-3021.

3 — Ο βασικός κανονισμός στον οποίο γίνεται αναφορά είναι ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2176/84 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1984, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ L 201, σ. 1). Ο κανονισμός αυτός αντικαταστάθηκε εν τω μεταξύ από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2423/88 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 1988 (ΕΕ L 209, σ. 1).

4 — Βλέπε, μεταξύ άλλων, την απόφαση της 12ης Μαΐου 1989, Continentale Produkten-Gesellschaft Erhardt-Renken (246/87, Συλλογή 1989, σ. 1151).

(ΕΟΚ) 2176/84 και ουσιαστικών τύπων, ιδίως λόγω ελλείψεως αιτιολογίας· παράβαση του κανονισμού 2176/84 και παραβίαση των θεμελιωδών αρχών, ιδίως αυτής του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας και ακόμη παραβίαση των γενικών αρχών του δικαίου, ιδίως των αρχών της ισότητας, της αντικειμενικότητας, της διοικητικής δικαιοσύνης και της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, κατάχρηση εξουσίας και παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και της απαγορεύσεως των διακρίσεων ». Παρατηρώ ότι η απαρίθμηση αυτή των ισχυρισμών δεν καθιστά δυνατό να διαφανούν οι διατάξεις του κανονισμού 2176/84 ως προς τις οποίες έχει γίνει παράβαση.

3. Η δεύτερη ιδιομορφία έχει σχέση με την ιδιότητα της εταιρίας Sermes, εφεσείουσας στην κύρια δίκη. Η εταιρία αυτή εισάγει στη Γαλλία ηλεκτρικούς κινητήρες καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Το 1986 είχε ασκήσει προσφυγή επιδιώκουσα την ακύρωση του κανονισμού (ΕΟΚ) 3019/86 της Επιτροπής για την επιβολή προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων ηλεκτρικών κινητήρων καταγωγής χωρών κρατικού εμπορίου [5]. Με Διάταξη της 8ης Ιουλίου 1987, το Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή αυτή ως απαράδεκτη [6]. Δεδομένου ότι η Sermes δεν συνδέεται με έναν εξαγωγέα ηλεκτρικών κινητήρων, το Δικαστήριο έκρινε ότι η προσβαλλόμενη πράξη συνιστούσε, ως προς αυτήν, κανονισμό γενικής ισχύος και όχι απόφαση που την αφορά άμεσα και ατομικά, όπως προβλέπεται από το άρθρο 173, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης.

Μετά την έναρξη της ισχύος του οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ, η Sermes εξακολούθησε την εισαγωγή στη Γαλλία ηλεκτρικών κινητήρων καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Οι γαλλικές τελωνειακές αρχές ζήτησαν από αυτή, για τις εισαγωγές κατά τη διάρκεια του μήνα Απριλίου 1987, δασμούς αντιντάμπινγκ άνω των 400 000 γαλλικών φράγκων (FF). Η Sermes αμφισβήτησε το αιτηθέν ποσό και ενήγαγε τις τελωνειακές αρχές. Το συμβούλιο της Sermes δεν απέκρυψε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι η εταιρία το είχε πράξει επιδιώκοντας την εκ μέρους του εθνικού δικαστηρίου υποβολή προδικαστικού ερωτήματος που θα της έδινε την ευκαιρία να υποβάλει ενώπιον του Δικαστηρίου τις παρατηρήσεις της για την ακύρωση του κανονισμού 864/87, εφόσον ήταν κλειστή γι' αυτήν η οδός της ασκήσεως ευθείας προσφυγής ακυρώσεως.

4. Λαμβανομένων υπόψη των δύο αυτών ιδιομορφιών της υποθέσεως, έχει σημασία να καθοριστεί προηγουμένως υπό ποίο πρίσμα πρέπει να εξεταστεί ο κανονισμός 864/87 του Συμβουλίου, προκειμένου να καταστεί δυνατή η απάντηση προς το εθνικό δικαστήριο. Κατά τη γνώμη μου, εξυπακούεται ότι η απάντηση αυτή πρέπει να περιλαμβάνει το αποτέλεσμα της εξετάσεως των διαφόρων λόγων που προέβαλαν οι προσφεύγοντες στο πλαίσιο των προαναφερθεισών ευθειών προσφυγών που αποβλέπουν στην ακύρωση του ίδιου κανονισμού 864/87. Πρέπει να ληφθούν υπόψη άλλοι λόγοι; Ειδικότερα, πρέπει να εξεταστούν οι ισχυρισμοί τους οποίους προέβαλε η εφεσείουσα της κύριας δίκης με τις παρατηρήσεις της προς το Δικαστήριο και οι οποίοι διαφέρουν των λόγων που προβλήθηκαν στο πλαίσιο των ευθειών προσφυγών; Μπορεί να αντιταχθεί ότι οι διάδικοι δεν έχουν κανένα δικαίωμα να ζητήσουν από το Δικαστήριο να αποφανθεί επί λόγων ακυρώσεως άλλων πλην αυτών που αναφέρονται στην απόφαση περί παραπομπής [7]. Εν προκειμένω, η απόφαση περί

5 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 3019/86 της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 1986, για την επιβολή προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές των τυποποιημένων πολυφασικών ηλεκτρικών κινητήρων ισχύος μεγαλύτερης από 0,75 κιλοβάτ αλλά όχι μεγαλύτερης από 75 κιλοβάτ, καταγωγής Βουλγαρίας, Ουγγαρίας, Πολωνίας, Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας, Ρουμανίας, Τσεχοσλοβακίας και Σοβιετικής Ενώσεως (ΕΕ L 280, σ. 68).

6 — Διάταξη της 8ης Ιουλίου 1987, Sermes (279/86, Συλλογή 1987, σ. 3109).

7 — Πρβλ. απόφαση της 28ης Οκτωβρίου 1982, Dorca Marina (50 έως 58/82, Συλλογή 1982, σ. 3949, συγκεκριμένα σ. 3959). Στην υπόθεση αυτή, το Δικαστήριο αρνήθηκε να εξετάσει το κύρος κοινοτικής πράξεως υπό το πρίσμα του συμβιβαστού της προς τις γενικές αρχές του δικαίου. Εντούτοις, ήταν σαφές ότι ο προβληθείς λόγος δεν εντασσόταν στο πλαίσιο του υποβληθέντος στο Δικαστήριο προδικαστικού ερωτήματος, πράγμα που δεν μπορεί να υποστηριχθεί στην παρούσα υπόθεση.

παραπομπής δεν αναφέρει κανένα λόγο ακυρότητας και το σκεπτικό της αποφάσεως περιορίζεται στην αναφορά των ισχυρισμών της εφεσείουσας κατά τρόπο πολύ γενικό. Νομίζω ότι, σ' αυτό το πλαίσιο, η ιδέα της δικαστικής συνεργασίας που χαρακτηρίζει την προδικαστική διαδικασία συνηγορεί υπέρ της εξετάσεως των ισχυρισμών που προβάλλονται με τις παρατηρήσεις της εφεσείουσας της κύριας δίκης. Πράγματι, η απάντηση ως προς το κύρος της κοινοτικής πράξεως θα είναι ακόμη πιο χρήσιμη για το εθνικό δικαστήριο αν από τις σκέψεις της αποφάσεως φαίνεται ότι οι ισχυρισμοί αυτοί εξετάστηκαν δεόντως.

Παρ' ολ' αυτά, η προδικαστική διαδικασία δεν μπορεί να λειτουργήσει κατά τρόπο απολύτως ικανοποιητικό, όταν ούτε τα υποβληθέντα από το εθνικό δικαστήριο ερωτήματα ούτε το σκεπτικό της αποφάσεως περί παραπομπής διευκρινίζουν τους λόγους ακυρότητας. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι άλλοι διάδικοι, τα κράτη μέλη, η Επιτροπή και, ενδεχομένως, το Συμβούλιο αδυνατούν, πράγματι, να κάνουν αποτελεσματική χρήση του δικαιώματος, που το άρθρο 20 του πρωτοκόλλου περί του οργανισμού του Δικαστηρίου τους αναγνωρίζει, να υποβάλουν παρατηρήσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως.

Επί της ουσίας

5. Στο πλαίσιο των προτάσεων που ανέπτυξα σήμερα σχετικά με τις ευθείες προσφυγές ακυρώσεως που βάλλουν κατά του κανονισμού 864/87 του Συμβουλίου, εξέτασα μεγάλο αριθμό λόγων που προβλήθηκαν από τους προσφεύγοντες. Κανένας από τους λόγους αυτούς δεν με οδήγησε στο να προτείνω να ακυρώσει την εκ μέρους του Δικαστηρίου ακύρωση του οικείου κανονισμού.

Όσον αφορά τη Sermes, εξέθεσε με τις παρατηρήσεις της έξι ισχυρισμούς που αποσκοπούν στην ακύρωση του κανονισμού 864/87, ορισμένοι από τους οποίους επικαλύπτονται μερικώς με τους λόγους ακυρώσεως που εξέτασα στο πλαίσιο των ευθειών προσφυγών. Η Sermes είχε, επίσης, την ευκαιρία να διατυπώσει παρατηρήσεις επί των απαντήσεων που έδωσαν η Επιτροπή και το Συμβούλιο σε ορισμένες ερωτήσεις που τους είχε θέσει το Δικαστήριο, τις οποίες συμπεριέλαβα κατά την εξέτασή μου στο πλαίσιο των ευθειών προσφυγών. Σύμφωνα με τη θέση που εξέθεσα στο προηγούμενο σημείο, θα εξετάσω διαδοχικά τους ισχυρισμούς που προέβαλε η εφεσείουσα της κύριας δίκης, παραπέμποντας στις προτάσεις μου επί των ευθειών προσφυγών όσον αφορά τους λόγους που έχουν ήδη εξεταστεί στο πλαίσιο αυτό. Εντούτοις, δεν θα εξετάσω τους ισχυρισμούς που αποβλέπουν στην αμφισβήτηση του κύρους του προσωρινού κανονισμού 3019/86, δεδομένου ότι το προδικαστικό ερώτημα αφορά μόνο το κύρος του οριστικού κανονισμού 864/87.

Πρώτος λόγος: παράβαση του άρθρου 14 του κανονισμού 2176/84 καθώς και παραβίαση της αρχής της ασφάλειας του δικαίου

6. Κατά το άρθρο 14 του κανονισμού 2176/84, μία απόφαση για την αποδοχή αναλήψεως δεσμεύσεων αποτελεί, εφόσον χρειάζεται, το αντικείμενο ολικής ή μερικής επανεξετάσεως είτε κατόπιν αιτήσεως ενός κράτους μέλους είτε με πρωτοβουλία της Επιτροπής. Η επανεξέταση πραγματοποιείται, επίσης, κατόπιν αιτήσεως ενός ενδιαφερομένου μέρους, το οποίο υποβάλλει αποδεικτικά στοιχεία μεταβολής των συνθηκών, επαρκή για να δικαιολογήσουν την ανάγκη της επανεξετάσεως αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι παρήλθε ένα τουλάχιστον έτος από την περάτωση της έρευνας.

7. Η Sermes υποστηρίζει ότι ο κανονισμός 864/87 έπρεπε να έχει ακυρωθεί λόγω του ότι επέβαλε οριστικό δασμό αντιντάμπινγκ εν συνεχεία επανεξετάσεως των προηγουμένως αναληφθεισών δεσμεύσεων, ενώ η επανεξέ-

ταση αυτή πραγματοποιήθηκε χωρίς επαρκή απόδειξη μεταβολής των συνθηκών, κατά παράβαση του άρθρου 14 του κανονισμού 2176/84 και κατά παραβίαση της αρχής της ασφάλειας του δικαίου.

8. Για να κατανοηθεί καλά το επιχείρημα αυτό,πρέπει να υπομνησθεί ότι το Συμβούλιο και η Επιτροπή, στο πλαίσιο προηγούμενης διαδικασίας αντιντάμπινγκ, είχαν δεχθεί, από το έτος 1982, τις δεσμεύσεις που είχαν αναληφθεί από τους εξαγωγείς ηλεκτρικών κινητήρων καταγωγής χωρών κρατικού εμπορίου [8]. Οι δεσμεύσεις αυτές συνίσταντο σε ανυψώσεις της τιμής κατά την εισαγωγή εντός της Κοινότητας. Τα θεσμικά όργανα τις είχαν δεχθεί διότι τις θεωρούσαν ως δυνάμενες να εξαλείψουν τα ζημιογόνα αποτελέσματα που απέρρεαν από τις αποδεδειγμένες εισαγωγές ντάμπινγκ [9].

Τον Οκτώβριο του 1985, η Gimelec ζήτησε από την Επιτροπή να επανεξετάσει τις αποφάσεις περί αποδοχής των δεσμεύσεων ως προς την τιμή. Τα αποδεικτικά στοιχεία που προσεκόμισε η Gimelec προς στήριξη της αιτήσεώς της αναφέρθηκαν περιληπτικώς από την Επιτροπή στον κανονισμό 3019/86 (τρίτη αιτιολογική σκέψη) και από το Συμβούλιο στον κανονισμό 864/87 (τέταρτη αιτιολογική σκέψη). Η Επιτροπή, υποστηριζόμενη από το Συμβούλιο ως προς το σημείο αυτό, θεώρησε ότι τα αποδεικτικά αυτά στοιχεία ήταν αποκαλυπτικά της μεταβολής των συνθηκών και ήταν επαρκή για να δικαιολογηθεί η επανεξέταση των δεσμεύσεων που είχαν αναληφθεί κατά την προηγούμενη διαδικασία.

8 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 742/82 της Επιτροπής, της 30ής Μαρτίου 1982 (ΕΕ L 85, σ. 9), κανονισμός (ΕΟΚ) 2075/82 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουλίου 1982 (ΕΕ L 220, σ. 36) και απόφαση 84/189/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 2ας Απριλίου 1984 (ΕΕ L 95, σ. 28).

9 — Βλέπε, ιδίως, την ενδέκατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2075/82 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουλίου 1982.

Τα προαναφερθέντα οδηγούν στη μη αποδοχή του προβληθέντος από τη Sermes ισχυρισμού. Πρώτον, παρατηρώ ότι το άρθρο 14 του κανονισμού 2176/84 καθιστούσε δυνατό στην Επιτροπή να επανεξετάσει με δική της πρωτοβουλία τις αποφάσεις περί αποδοχής των αναληφθεισών δεσμεύσεων, χωρίς να πρέπει να αποδείξει τη μεταβολή των συνθηκών. Δεύτερον, από τα πληροφοριακά στοιχεία που διαθέτει το Δικαστήριο, κατά τη γνώμη μου, δεν καθίσταται κατά κανένα τρόπο δυνατό να συναχθεί ότι τα κοινοτικά θεσμικά όργανα υπέπεσαν σε σφάλμα κατά την εκτίμηση των στοιχείων που προσεκόμισε η Gimelec για να αποδείξει τη μεταβολή των συνθηκών. Τέλος, η απόφαση περί αντικαταστάσεως μιας δεσμεύσεως ως προς την τιμή με έναν δασμό αντιντάμπινγκ δεν παραβιάζει καθαυτή την αρχή της ασφάλειας του δικαίου. Όπως το Δικαστήριο έκρινε, ιδίως με την απόφαση της 7ης Μαΐου 1987 στην υπόθεση Nippon Seiko [10],

« στην περίπτωση που τα όργανα διαθέτουν περιθώριο εκτιμήσεως για την επιλογή των μέσων που απαιτούνται για την υλοποίηση της πολιτικής τους, οι επιχειρηματίες δεν πρέπει να εμπιστεύονται ότι θα διατηρηθεί το μέτρο που επελέγη αρχικά και το οποίο τα εν λόγω όργανα μπορούν να τροποποιήσουν κατά την άσκηση της αρμοδιότητάς τους ».

Κατά τη γνώμη μου, το ίδιο συμβαίνει, κατά μείζονα λόγο, όταν προκύπτει ότι το αρχικά επιλεγέν μέσον, δηλαδή η αποδοχή μιας δεσμεύσεως ως προς την τιμή, δεν εξαλείφει τα ζημιογόνα αποτελέσματα που απορρέουν από τις αποδειχθείσες εισαγωγές ντάμπινγκ.

10 — Απόφαση της 7ης Μαΐου 1987, Nippon Seiko, σκέψη 34 (258/84, Συλλογή 1987, σ. 1923).

Δεύτερος λόγος: παράβαση του κανονισμού 2176/84 και παραβίαση ορισμένων γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου

— *Ο καθορισμός της κανονικής αξίας*

9. Το άρθρο 2, παράγραφος 5, του κανονισμού 2176/84 περιέχει τους κανόνες για τον καθορισμό της κανονικής αξίας ενός προϊόντος στην περίπτωση εισαγωγών καταγωγής χωρών που δεν έχουν οικονομία της αγοράς. Στην περίπτωση αυτή, η κανονική αξία καθορίζεται με τον προσήκοντα τρόπο και όχι κατά τρόπο παράλογο βάσει ενός των ακολούθων κριτηρίων:

α) της τιμής στην οποία πράγματι πωλείται ένα ομοειδές προϊόν μιας τρίτης χώρας με οικονομία της αγοράς για την κατανάλωση στην εσωτερική αγορά αυτής της χώρας ή σε άλλες χώρες, περιλαμβανομένης της Κοινότητας, ή

β) της κατασκευασμένης αξίας του ομοειδούς προϊόντος σε μια τρίτη χώρα με οικονομία της αγοράς, ή

γ) όταν ούτε το κριτήριο α) ούτε το κριτήριο β) αποτελούν κατάλληλη βάση της πράγματι πληρωθείσας ή πληρωτέας τιμής εντός της Κοινότητας για το ομοειδές προϊόν.

10. Η Sermes υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο δεν μπόρεσε να καθορίσει την κανονική αξία των εισαχθέντων κινητήρων βάσει των εσωτερικών τιμών πωλήσεως των γιουγκοσλάβων παραγωγών [κριτήριο α)], αλλά όφειλε να την καθορίσει σε συνάρτηση προς τις τιμές που πληρώνονται εντός της Κοινότητας [κριτήριο γ)].

11. Στις προτάσεις μου όσον αφορά τις ευθείες προσφυγές, έχω ήδη αναφέρει ότι το Συμβούλιο μπόρεσε νομίμως να καθορίσει την κανονική αξία, βασιζόμενο στις εσωτερικές τιμές πωλήσεως των γιουγκοσλάβων παραγωγών. Επομένως, τα κοινοτικά όργανα, ορθώς, δεν καθόρισαν την κανονική αξία βάσει των τιμών που πληρώνονται εντός της Κοινότητας. Πράγματι, στο κριτήριο αυτό πρέπει να προσφεύγουμε μόνο όταν ούτε οι τιμές ούτε η κατασκευασμένη αξία, όπως έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα κριτήρια α) και β) του άρθρου 2, παράγραφος 5, του κανονισμού 2176/84, αποτελούν κατάλληλη βάση.

— *Ο καθορισμός της ζημίας*

12. Η Sermes υποστηρίζει ότι τα θεσμικά όργανα δεν απέδειξαν ότι οι κοινοτικοί παραγωγοί υπέστησαν ζημία λόγω των εισαγωγών ηλεκτρικών κινητήρων.

Στις προτάσεις μου όσον αφορά τις ευθείες προσφυγές, έχω ήδη εξετάσει το ζήτημα της ζημίας. Εκεί ισχυρίστηκα ότι το Συμβούλιο, λαμβανομένων υπόψη όλων των παραγόντων ζημίας που εξετάστηκαν από την Επιτροπή (σημεία 18 έως 33 των αιτιολογικών σκέψεων του προσωρινού κανονισμού 3019/86) και της δικής του αναλύσεως (σημεία 17 έως 32 των αιτιολογικών σκέψεων του οριστικού κανονισμού 864/87), δεν είχε υπερβεί το περιθώριο της εξουσίας του εκτιμήσεως διαπιστώνοντας ότι οι εισαγωγές καταγωγής χωρών κρατικού εμπορίου είχαν προκαλέσει σημαντική ζημία στην κοινοτική βιομηχανία.

Η Sermes προέβαλε μόνο ένα νέο επιχείρημα για την εκτίμηση του ζητήματος της ζημίας. Αφορά τη δειγματοληψία που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό της ζημίας. Πράγματι, λαμβάνοντας υπόψη τον μεγάλο αριθμό κινη-

τήρων που καλύπτονται από τη διαδικασία (πλέον των 64 τύπων), η Επιτροπή επέλεξε ένα δείγμα έξι τύπων κινητήρα της κατηγορίας της πλέον πωλουμένης εντός της Κοινότητας προκειμένου, ιδίως, να καθορίσει τις παραμέτρους ζημίας που συνδέονται με την τιμή (βλέπε την ενδέκατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 3019/86). Το Συμβούλιο βασίστηκε στα ίδια δείγματα.

Η Sermes παρατηρεί ότι τα δείγματα αυτά δεν είναι αντιπροσωπευτικά καθόσον αφορά τις δικές της πωλήσεις στη Γαλλία κινητήρων καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Κατά τη γνώμη της, από αυτό προκύπτει ότι οι εισαχθέντες από αυτήν κινητήρες επωλούντο σε διαφορετική πελατεία από αυτή των μεγάλων κοινοτικών κατασκευαστών και ότι δεν υπήρχε καμία αιτιώδης συνάφεια μεταξύ των εισαγωγών καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας και των απωλειών των κοινοτικών παραγωγών.

13. Στις προτάσεις μου όσον αφορά τις ευθείες προσφυγές, ισχυρίστηκα ότι το Συμβούλιο ορθώς εκτίμησε τη ζημία για την κοινοτική βιομηχανία βασιζόμενο στο αδιέξοδο του συνόλου των εισαγωγών ηλεκτρικών κινητήρων που αποτελούσαν το αντικείμενο ντάμπινγκ καταγωγής επτά χωρών κρατικού εμπορίου. Κατόπιν αυτού, δεν συντρέχει λόγος να εξεταστεί αν τα δείγματα που χρησιμοποιήθηκαν από τα κοινοτικά όργανα ήταν αντιπροσωπευτικά για τις εισαγωγές καταγωγής μιας μόνο ενδιαφερόμενης χώρας. Το επιχείρημα σχετικά με τα δείγματα δεν θα μπορούσε να ληφθεί υπόψη παρά μόνο αν προέκυπτε ότι τα δείγματα αυτά δεν ήταν αντιπροσωπευτικά για το σύνολο των εισαγωγών. Όμως, ενόψει των στοιχείων που διαθέτει το Δικαστήριο, τίποτε δεν καθιστά δυνατό τον ισχυρισμό ότι αυτό συνέβαινε.

Τρίτος λόγος: κατάχρηση εξουσίας

14. Η Sermes υποστηρίζει ότι ο οριστικός κανονισμός εκδόθηκε κατά κατάχρηση εξουσίας, δεδομένου ότι τα όργανα δεν καθοδηγήθηκαν από το κοινοτικό συμφέρον αλλά από συμφέρον προστασίας ενός τομέα μιας κοινοτικής βιομηχανίας, και, ιδίως, μιας γαλλικής βιομηχανίας.

15. Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου[11], μία απόφαση δεν έχει εκδοθεί κατά κατάχρηση εξουσίας παρά μόνο αν προκύπτει, βάσει αντικειμενικών, προσφυών και συμπίπτουσών ενδείξεων, ότι έχει ληφθεί προκειμένου να επιτευχθούν σκοποί άλλοι πλην αυτών που επικαλείται. Παρατηρώ σχετικά ότι ο κανονισμός 2176/84 αποβλέπει ακριβώς στο να καταστεί δυνατό στα όργανα να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για την υπεράσπιση των κοινοτικών παραγωγών που υφίστανται σημαντική ζημία λόγω εισαγωγών ομοειδών προϊόντων, τα οποία αποτελούν το αντικείμενο ντάμπινγκ. Σύμφωνα με το άρθρο 12, παράγραφος 1, του κανονισμού, ένας δασμός αντιντάμπινγκ δεν μπορεί, εντούτοις, να επιβληθεί παρά μόνο αν τα συμφέροντα της Κοινότητας επιβάλλουν κοινοτική ενέργεια. Στα σημεία 33 έως 35 των αιτιολογικών σκέψεων του οριστικού κανονισμού 864/87, που συνδέονται με τα σημεία 34 έως 38 των αιτιολογικών σκέψεων του προσωρινού κανονισμού 3019/86, το Συμβούλιο εξέθεσε τους λόγους που το οδήγησαν στο να θεωρήσει ότι τα συμφέροντα της Κοινότητας απαιτούσαν τη λήψη ενός μέτρου εμπορικής άμυνας. Η δε Sermes περιορίστηκε στη διατύπωση των ισχυρισμών χωρίς να αποδείξει το βάσιμό τους.

11 — Βλέπε, μεταξύ άλλων, την απόφαση της 4ης Ιουλίου 1989, Kerzmann κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, σκέψη 13 (198/87, Συλλογή 1989, σ. 2083).

Έτσι, τα στοιχεία που διαθέτει το Δικαστήριο δεν του επιτρέπουν, κατά τη γνώμη μου, να συναγάγει ότι υπήρξε κατάχρηση εξουσίας.

Τέταρτος λόγος: παράβαση ουσιωδών τύπων και έλλειψη αιτιολογίας

16. Η Sermes υποστηρίζει ότι η αιτιολογία του κανονισμού 864/87 είναι ανεπαρκής ως προς πολλά σημεία ώστε να καταστεί δυνατό στο Δικαστήριο να ασκήσει τον δικαστικό του έλεγχο.

17. Πρέπει να υπομνηστεί σχετικά ότι, κατά πάγια νομολογία [12], από την αιτιολογία που απαιτείται βάσει του άρθρου 190 της Συνθήκης ΕΟΚ πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο σαφή και αναμφισβήτητο η συλλογιστική της κοινοτικής αρχής που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη, έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους να γνωρίζουν τους λόγους που οδήγησαν στη λήψη του μέτρου προκειμένου να είναι σε θέση να υπερασπίσουν τα δικαιώματά τους και στο Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του.

Κατά τη γνώμη μου, η απαίτηση αυτή ικανοποιήθηκε, εν προκειμένω, ως προς τα σημεία που ανέφερε η εφεσείουσα της κύριας δίκης:

— όσον αφορά την καταγγελία που κατέθεσε η Gimelec, από την τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 864/87·

— όσον αφορά τα δείγματα, από την όγδοη αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού, που αναφέρεται στην ενδέκατη αιτιολογική σκέψη του προσωρινού κανονισμού 3019/86·

— όσον αφορά τη ζημία, από τα σημεία 17 έως 32 των αιτιολογικών σκέψεων του εν λόγω κανονισμού.

Πέμπτος λόγος: παράβαση του άρθρου 7 του κανονισμού 2176/84 και παραβίαση των δικαιωμάτων άμυνας

18. Παραμερίζοντας τα επιχειρήματα που αφορούν τις προπαρασκευαστικές εργασίες του προσωρινού κανονισμού 3019/86, ο πέμπτος λόγος καταλήγει μόνο στο επιχείρημα ότι τα θεσμικά όργανα παρέβησαν το άρθρο 7 του κανονισμού 2176/84 και παραβίασαν τα δικαιώματα άμυνας αρνούμενα στη Sermes μία αντιπαράσταση προς τους καταγγέλλοντες.

Παρατηρώ σχετικά ότι η Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 6, του κανονισμού 2176/84, παρέχει, κατόπιν αιτήσεως, στα άμεσα ενδιαφερόμενα μέρη την ευκαιρία να συναντηθούν. Μου φαίνεται ότι η έννοια των « άμεσα ενδιαφερομένων μερών » πρέπει να εκλαμβάνεται υπό την έννοια που της αποδίδει το Δικαστήριο σε θέματα παραδεκτού της προσφυγής κατά κανονισμού αντιντάμπινγκ. Όμως, όπως το έχω υπενθυμίσει στο σημείο 3, το Δικαστήριο έκρινε ότι ο κανονισμός που η Sermes είχε προσβάλει δεν την αφορούσε άμεσα και ατομικά. Εξάλλου, η Sermes δεν προσεκόμισε την απόδειξη ότι είχε ζητήσει αντιπαράσταση.

Έκτος λόγος: παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως

19. Η Sermes παρατηρεί τέλος ότι οι εξαγωγές προελεύσεως Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας και με προορισμό την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας μπορούν να εξακολουθήσουν να πραγματοποιούνται με την τιμή πωλήσεως που υπήρχε πριν από την έναρξη της

12 — Βλέπε μεταξύ άλλων, την απόφαση της 7ης Μαΐου 1987, Nachi Fujikoshi, σκέψη 39 (255/84, Συλλογή 1987, σ. 1861).

ισχύος του κανονισμού 864/87. Η Sermes δεν αναφέρει το νομικό έρεισμα της καταστάσεως αυτής. Περιορίζεται στον ισχυρισμό ότι, υπό αυτές τις περιστάσεις, ο οικείος κανονισμός αντιμετωπίζει κατά τρόπο διαφορετικό συγκρίσιμες καταστάσεις και παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.

Η περιγραφόμενη από τη Sermes κατάσταση οφείλεται στο « Πρωτόκολλο περί του εσωτερικού γερμανικού εμπορίου και των συναφών προβλημάτων » της 25ης Μαρτίου 1957, που συνιστά παράρτημα της Συνθήκης ΕΟΚ. Η παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου αυτού ορίζει ότι:

« Δεδομένου ότι οι συναλλαγές μεταξύ των γερμανικών εδαφών, στα οποία ισχύει ο Θεμελιώδης Νόμος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και εκείνων στα οποία ο Θεμελιώδης Νόμος δεν ισχύει, αποτελούν μέρος του εσωτερικού γερμανικού εμπορίου, η εφαρμογή της Συνθήκης δεν απαιτεί καμία τροποποίηση του ισχύοντος καθεστώτος του εμπορίου αυτού στη Γερμανία. »

Το Δικαστήριο είχε ήδη την ευκαιρία να αναφέρει ότι η διάταξη αυτή αποβλέπει στην απαλλαγή της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας από την εφαρμογή των κανόνων του κοινοτικού δικαίου στο εσωτερικό γερμανικό εμπόριο [13].

Από αυτό προκύπτει ότι η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας μπορεί νομίμως να μη εφαρμόζει τον κανονισμό 864/87 στις εξαγωγές καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας.

Πρόταση

20. Καταλήγοντας, προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει την εξής απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα:

« Από την εξέταση του κανονισμού (ΕΟΚ) 864/87 του Συμβουλίου, της 23ης Μαρτίου 1987, ενόψει του κοινοτικού δικαίου και ιδίως του κανονισμού (ΕΟΚ) 2176/84 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1984, δεν προέκυψαν στοιχεία που να μπορούν να θίξουν το κύρος του εν λόγω κανονισμού. »

13 — Βλέπε αποφάσεις της 1ης Οκτωβρίου 1974, Norddeutsches Vieh- und Fleischkontor (14/74, Rec. 1974, σ. 899), της 27ης Σεπτεμβρίου 1979, Geflügelschlachterei Freystadt (23/79, Rec. 1979, σ. 2789) και της 21ης Σεπτεμβρίου 1989, Schäfer Shop (12/88, Συλλογή 1989, σ. 2937).